

ADAKOZZUNK A VÉRTANU ERDÉSZETI- ÉS VADÁSZATI ALKALMAZOTTAK EMLÉKMŰVÉRE!

„Sólyom“-nak a lapunk augusztusi számában közölt szív-
hepszóló, meglehangú felhívását országszerte nagy megértés és
méltánylás fogadta.

Egyesületünk jó példával kíván előljárni a gyűjtésben és
igazgató-választmányunk f. hó 10-én hozott határozata értelmé-
ben *100 pengő* hozzájárulással nyitja meg az adakozók sorát.

De befutott néhány adomány már nyugdíjas kartársaink
köréből is, elsősorban tehát azok részéről, akik hosszú hivatalos
működésük során nem egy ízben tapasztalhatták az alájuk ren-
delt személyzet önfeláldozó és halálig terjedő kötelességtudását.

Nagyon kérjük összes erdőbirtokos-, erdőmérnök-, alerdész-
és vadász-tagtársainkat, valamint olvasóinkat, járuljanak tehetsé-
gük szerint néhány fillérrel hozzá, hogy a tervbevett emlékmű mi-
előbb megvalósulhasson.

A legkisebb adományt is köszönettel vesszük és a befizeté-
seket *érkezésük sorrendjében, lapunkban nyugtázzuk.*

Kérjük azokat, akik hozzájárulásukat egyesületünk 23.602.
számú postatakarékpénztári számlájára fizetik be, azt a csekk-
lapon „Emlékmű“ felírással jelöljék.

A faellátás kérdése.

Írta: **Bíró Zoltán.**

Másfél esztendeje ides-tova, hogy ezt a kérdést állandóan
napirenden tartjuk.

Nem ok nélkül.

Kárpátalja visszatérése óta sajnálattal látjuk, hogy ennek
a kérdésnek az intézése nincs a helyes mederben.

*Az igazgatás labirintusában elvész a rendelkezés joga, a
felelősség terhe, s a sok tárgyalásnak a vége mindig késedelem és
hiányos intézkedés.*

Rendkívül hátrányosnak tartjuk azt az állapotot, hogy az
erdőgazdaság létérdekeivel kapcsolatos kérdéseket — akár tüzi-
fáról, akár szerfáról, akár eserkéregről van szó — legalább 4
minisztérium, Külkereskedelmi Hivatal, árkormánybiztos, Anyag-
gazdálkodási Hivatal, sőt akárhányszor még a Nemzeti Bank il-
letékes közegeivel is tárgyalni kell.

Hiányzik az egység.

Pedig meglehetősen könnyű a dolgok mélyére tekinteni.

Csak vissza kell mennünk az 1914—19-es évek tanulságaira.

Háború folyt akkor is, az van ma is.

Mert hiába tagadnók, a nyugateurópai világégés gazdasági hullámgyűrűiben teljes mértékben benne vagyunk mi is.

A cél ma is csak egy lehet: *az ellátás feltétlen biztosítása.*

Az ellátás pedig két tényezőn fordul meg: *a termelésen és a szállításon.*

Nem titkoltuk s nem titkoljuk, hogy megfelelő intézkedések esetén tüzifa- és keményszerfaszükségletünket akadálytalanul el tudjuk látni, sőt a fenyőszerfaszükséglet terén mutatkozó hiány egy részét is tudnók más fanemmel pótolni.

Ehhez azonban szervezettség, gyors és határozott intézkedés, egy kifejezésben összefogva: *céltudatos munka* kell, ez pedig sajnos hiányzik.

Van jó másfél esztendeje annak, amikor Európa külpolitikai viszonyai először fordultak válságosra, s mi már akkor rámutattunk a szükséges teendőkre.

Megmondottuk akkor, hogy elkövetkeztek azok az idők, amelyekre több mint másfél évtizeden át majdnem teljesen eredménytelenül hívtuk fel a mindenkori kormányzatok figyelmét.

Az árkormánybiztosnál, miniszterközi értekezleteken, az Anyaggazdálkodási Bizottság ülésein, egyesületünk képviselote mindig hangoztatta, hogy egyedül a belföldi termelés lesz az, amelyikre támaszkodhatunk, tessék tehát minden eszközt felhasználni ennek a termelésnek a fokozására.

Sajnos nem ez történt.

A kérdések legnagyobb része vagy egyáltalán nem, vagy elkésve és olyan formában nyert elintézészt, amelyik nem szolgálta a kívánt célt.

Vegyük csak előre a tüzifa kérdését.

Több mint 10 esztendeje harcoltam azért, kötelezzék legalább a rendszeres üzemtervvel dolgozó gazdaságokat egyik évben arra, hogy *két évi vágásukat egy évben termeljék ki*, s a következő évtől kezdődőleg csak második éves tüzifát lehessen piacra hozni.

Játék lett volna az ellenőrzés akkor, amikor szállítási igazolvány nélkül nem lehetett a tüzifát megmozdítani.

Talán felesleges rámutatni arra, mit jelentett volna az egy-éves tartalék akárhányszor a külkereskedelmi tárgyalások során, vagy a mult tél váratlan hidege és az azóta beállott termelési nehézségek mellett.

De ne beszéljünk erről.

Vegyük csak a közelebbi mult eseményeit.

Többször hangoztattuk, hogy a kárpátaljai termelések bevonásával is csak megfelelő szervezés és nem túlságosan hideg időjárás mellett tudjuk a szükségleteket ellátni és csak akkor, ha a Csonkaország termelése nem csökken.

Rámutatunk arra is, hogy az árak emelkedését bizonyos mértékig korlátozni kell, de megállítani nem szabad.

Nem szabad különösen akkor, amikor a munka- és fuvarbérek emelkedését a kormányzat sem megállítani, sem másféleképpen ellensúlyozni nem tudja, mert másként megáll a termelés vagy a forgalom.

Igen sokszor mutattunk rá arra, hogy a gazdasági élet a bizonytalanságot nem tűri, tessék tehát *határozott rendelkezéseket kiadni, hozzáértéssel belenyúlni és főként gyorsan intézkedni.*

Sajnos nem ez történt.

Hónapokon át volt eladó és vásárló a legteljesebb bizonytalanságban afelől, hogy milyen árat követelhet, vagy milyet fizethet a piacra kerülő, illetőleg a szükséges úruért.

Az egyik irányban történt ármegállapítás: a tüzfánál.

Elkésve és — amint már akkor jeleztük — nem jól.

Talán elég lesz utalnunk arra, hogy az 1939. év júliustól novemberig terjedő időszakában senki sem tudta mit csináljon, a friss termelésű tüzifa árkülönbözetének megállapítása pedig ez évi április hó 30-ával érvényét veszítette s utána majdnem teljesen hat hétig semminemű rendelkezés nem történt ebben az irányban.

A rendelet kimondotta, hogy a friss fára vonatkozó rendelkezés április végével érvényét veszíti. Ezzel szemben uzsorabíró-ságot emlegettek a termelőnek akkor, ha a még érvényes decemberi rendeletben megállapított árakat kérte a tüzifáért.

Természetes, hogy az eladás és szállítás ez alatt az idő alatt majdnem teljesen szünetelt.

Még rosszabbul állunk a szerfával. A szeptemberben megjelent rendelkezés az 1939. évi augusztus 26-i árakat szabja meg irányadók gyanánt.

Mindenki tudja, aki a fatermelés és az erdőgazdaság természetével csak valamennyire is ismerős, hogy a szerfát télen termeljük és azonnal szállítjuk, az eladások pedig a késő ősztől a legkorábbi tavaszig terjedő időben bonyolódnak le.

Nem eladás, de a szállítás sem volt már az augusztus 26-át közvetlenül megelőző időkből jóformán sehol.

A termelési és fuvarbérek köztudomás szerint hihetetlen módon emelkedtek az elmúlt télen.

Egyébként is az augusztus 26-i ár csak a közszükségleti cikkekre vonatkozott. Maga a rendelet kimondta azt, hogy megcokolt esetben az ármegállapítást „az illetékes hatóságtól“ kell kérni.

Hiányzik azonban a rendeletből három perdöntő adat.

1. Nem jelölte meg, hogy az erdőgazdaság melyik termékeit tekintik közszükségleti cikkekké?

2. Nem jelölte meg azt, ki jogosult ezt a minőséget megállapítani?

3. Nem jelölte meg azt, melyik az az illetékes hatóság, amelyik az ármegállapításra jogosult?

Egyesületünk ezekre a kérdésekre írásban és haladéktalanul megfelelő felvilágosítást kért, *választ azonban a mai napig nem kapott.*

Van tehát egy rendelet, amelyikről nem tudjuk, mire vonatkozik; nem tudjuk ki jogosult azt magyarázni; nem tudjuk, kinek a kötelessége, vagy joga az abban foglalt intézkedéseket végrehajtani; ellenben ki vagyunk téve annak, hogy akármelyik eladásért a termelő gazdaságot a büntetőbíróság elé állítják.

Azt hiszem nem kell magyarázni, hogy az ilyen intézkedések a termelés fokozására nem túlságosan alkalmasak.

Hét hónapja elmúlt annak, hogy részletesen indokolt felterjesztésekben rámutattunk a termelés és szállítás nehézségeire.

Felhívtuk a figyelmet arra, hogy nehézségeket az ellátásnál az okoz, *ami nincs* és mihelyest a termelés a szükségletet meghaladja, az árak maguktól esnek vissza.

De rámutattunk arra is, hogy napi 6—8 pengős napszám-bér-keresetek mellett termelni és napi 20—24 pengős fuvarbérigények mellett közleltetni és szállítani a mai árkereteken belül nem lehet.

Rámutattunk arra is, hogy a fuvarerő mai igénybevétele mellett a közleltetés és szállítás lehetetlenné válik éppen abban az időben, amikor a vasút teljesítőképességét az egyéb termények (gabona, cukorrépa, burgonya, szén) még nem veszik olyan erős mértékben igénybe. Hangoztattuk azt, hogy a tüzifa- és szterfaszállításnak ez a legalkalmasabb ideje.

Több mint hét hónapja kértük, hogy a kérdés teljes irányítása, beleértve az árkérdést is, kerüljön *az erre hivatott földművelésügyi minisztérium kezébe* és adják meg a lehetőséget a minisztériumnak arra, hogy *lehetőleg gyorsan, támogatólag nyúl-hasson bele ebbe a kérdésbe.*

Sajnos, teljes hat hónapnak kellett elteltie addig, amíg az intézkedési jognak legalább egy része visszakerült a földművelésügyi minisztériumhoz.

Hónapokkal ezelőtt mutattunk rá arra, hogy ez a rendezetlen állapot csak kényszerintézkedésekre vezethet és ma a kényszerintézkedések itt vannak.

Igen jól tudjuk, hogy a rendelkezéseknek ez a megkésése magát a földművelésügyi minisztériumot állította a legsúlyosabb feladat elé, noha ez a minisztérium az intézkedések késéséért és az elkövetett hibákért felelőssé nem tehető.

Hiszen abban a nehéz küzdelemben, amit ezeknek a kérdéseknek az elintézése ügyében folytattunk, a földművelésügyi minisztérium illetékes főosztálya volt az egyetlen tényező, amelyik minden alkalommal, minden erejével az erdőgazdaság mellett állott.

Tartozunk annak kijelentésével, hogy ha az ellátás terén nehézségek lesznek, ezért *a felelősséget sem az erdőgazdaságra, sem az ennek ügyeit hivatalból intéző földművelésügyi minisztériumra nem lehet hárítani.*

Félmunkát végeznénk azonban, ha a kivezető utat nem keresnők.

Sőt kötelességünk ez elsősorban azzal a minisztériummal szemben, amelyikre ma az intézkedés terhe és felelőssége hárul s amelyiknek a jóindulatú támogatását az erdőgazdaság minden megmozdulásánál biztosra vehette.

Egész nyíltan fogunk beszélni.

Az erdőgazdaság a maga készleteit nem azért termeli, hogy elraktározza, vagy felhalmozza, hiszen ha a folytatólagos eladásokkal nem tudja a pénzszükségeit hónapról-hónapra megfelelő mértékben biztosítani, egy-két hónapon belül majdnem minden erdőgazdaság elakad az összes munkáival.

Az erdőgazdaság is csak azokból a bevételekből él, amiket termelt áruinak az értékesítése útján kap, s ezek közül az áruk közül, különösen a tűzifa *idénycikk*, amelyiknek a szállítását romlandó voltára és a nagy súlyvesztésére való tekintettel teljesen észszerűtlen volna halogatni.

Az erdőgazdaság akaratán vagy munkakészségén tehát nem múlik semmi.

Sőt kifejezetten hangoztatjuk: mindent el fogunk követni, hogy az ellátás nehéz kérdésének megoldásánál a földművelésügyi minisztériumnak a segítségére lehessünk, mert tudjuk, hogy ez nemesak a közzel, de magával a minisztériummal szemben is kötelességünk

Nem tudunk azonban közelíteni és szállítani, *ha nincs fuvarerő*, vagy csak olyan áron van, amit a fa ára meg nem bír.

Kérnünk kell azért a minisztériumtól azt, hogy a munka foganatosítását tegye lehetővé.

Itt elsősorban a fuvarozás kérdésére gondolunk.

Ha meg lehet állapítani a tűzifaért kérhető árat, ha szükség van a hatósági kiutalásra, akkor gondoskodni kell arról is, hogy *a szükséges fuvar a megfelelő mennyiségben és megfelelő díjazás ellenében álljon rendelkezésre.*

Mert ennél a két kérdésnél van a baj: fuvarerő ma alig kapható, s az a kevés, ami van, a legtöbb helyen napi 20—24

pengős, sőt helyenkint 35—40 pengős napi kereseten alul munkát vállalni nem hajlandó.

Már pedig ilyen munkabérek mellett a mai árkereteken belül fuvarozni nem lehet.

Biztosíthatjuk a minisztériumot arról, hogy az erdőgazdaságon nem fog múlni az ellátás akadálytalan lebonyolítása. Arra kérjük csak a minisztériumot, hasson minden erővel oda, hogy *az erdőből való kiszállításhoz szükséges fuvarerő, akár közerő, akár katonai fuvarosztatok formájában, olyan feltételek mellett álljon a gazdaság rendelkezésére, amelyek mellett a mai ártételeket tartani lehet.*

Ha pedig a fuvarbéreket csökkenteni nem lehet, akkor számolni kell az áraknak megfelelő felemelésével, s ennek a fel-emelésnek sem szabad késnie.

Ezúttal is hangsúlyozzuk, hogy az erdőgazdaság a mai nehéz viszonyok között a ráháramló szociális terhek állandó emelkedése ellenére *sem vágyik áremelésre* akkor, ha a mai árak mellett tud annyi jövedelmet a maga részére biztosítani, amiből a gazdaság folytatásához szükséges anyagi eszközök kikerülnek.

Veszteségre termelni és szállítani azonban nem tudunk.

Az egyesület részéről pedig itt megismételjük már többször hangoztatott kérésünket mind a termelő erdőgazdaságokhoz, mind a vállalati termelésekhez.

Ahol a nagyobb készletek leszállításánál valamiféle nehézség merül fel, forduljanak közvetlenül a földművelésügyi minisztérium erdészeti főosztályához, de értesítsenek egyúttal bennünket is, mert reméljük, hogy együttes válvetett munkával meg tudjuk oldani ezt az igen nehéz problémát, amint azt az erdőgazdaság a múltban is többször megoldotta.

*

Die Frage der Holzversorgung. Von Z. Biró.

Die Übertragung der Zuständigkeiten und Verantwortung in den Fragen der Holzversorgung auf mehrere Ministerien und Behörden führte zur Verlangsamung der Administration, die Verfügungen treffen verspätet ein und zeitigen nicht die gewünschten Ergebnisse. Diesem Übel müsste schleunigst abgeholfen werden.

Die Zufuhr des gefällten Brennholzes kam — zufolge der aussergewöhnlichen Umstände — fast ganz zum Stocken; hier energisch und zweckmässig einzugreifen ist die erste Aufgabe der verantwortlichen Stellen.

La question de l'approvisionnement en bois. Par Z. Biró.

Il appartient au Ministère de l'Agriculture de prendre les mesures qui s'imposent pour tous les détails du problème. La première chose à faire est d'organiser les transports.

*

The Question of Timber Supply. By Z. Biró.

With the right of disposition — concluding all details — the Minister of Agriculture is to be entrusted and the organisation of the transport of fire-wood has to be the first task of the Government.

Az erdei talaj televény- és könnyen oldódó P_2O_5 -tartalmának az évi változása.

Írta: Vági István.

Már az „Erdészeti Lapok“ 1938. évi februári számában közöltem néhány adatot az erdei talaj könnyen oldódó P_2O_5 -tartalmának az évi ingadozásáról 0–10 cm mélységben és kimutattam a következőt. Májustól novemberig a könnyen oldódó P_2O_5 értéke úgy változik, hogy májustól az érték júliusig folyton emelkedik, ettől kezdve csökken és októberben éri el a legkisebb értéket, innen kezdve novemberben megint egy kis emelkedés következik be. A különbség a maximum és minimum között 225%-ot tett ki.

Miután azonban 10–20 cm között a mikroorganizmusok működése a legegyszerűsebb, azért később még 10–20 cm között is megvizsgáltam a talajban a könnyen felvehető P_2O_5 -mennyiségének a változását, sőt kiterjesztettem ezt a vizsgálatot a humusztartalom változására is.

A talajpróbákat két Sopron melletti erdőrészletből vettem; az egyik hegyhátan, a másik völgyben van. Mind a két erdőrészlet gneiszen fekszik és közöttük a könnyen felvehető P_2O_5 -mennyisége szempontjából feltűnő különbségek észlelhetők. A talajpróbákat az egyes hónapokban egymástól 5–10 cm távolságban vettem, mert így biztosítható a legjobban az, hogy a talajban már önmagában nincs nagyobb különbség a könnyen oldódó P_2O_5 -mennyiségében. A talajt 0.2 normál sósavval kezeltem, mégpedig úgy, mint a Sigmond-féle eljárásnál, vagyis a próbát a savval első nap fél órán keresztül és másnap megint egy fél órán keresztül ráztam a rázógéppen.

A kísérleti területek adatait a következő két kimutatásban foglaltam össze: